

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Ivs Patronatvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

rūm cum damno proximi. Hoc enim sine peccato esse nō potest, cū sit cōtra charitatem proximi. Et quādo aliquis sibi non prodest, & aliteri nocet, non est audiendus. l. in fundo. ff. de re. vendica. Quid autem sit ius naturale gentium, diuinum, vel humanum Thom. secunda secundā. 57. & dist. prima. per totum.

IVS PATRONATVS.

I V S patronatus secundum Pan. & Ioan. Andr. in rubrica, de iure patroni. importat honorificum, onerosum, & vtile ius alicui competēs in ecclesia, pro eo, quod ex diocesani consensu, per eum cōstructa, fundata, vel dotata est, vel per eum, a quo habuit. Et dicitur honorificum: quia ipse præsensat rectorem, & sine eius præsensione, institutio alicuius per quemcūque facta, ipso iure nulla est, per capit. discernimus. 16. quæst. 6. nisi quando patronus fuisse negligens in præsentiando, tunc elapso termino valet institutio. Papa tamen sine præsensione patroni, potest instituere, & legatus de latere, quādo patronus esset ecclesiasticus, secus si esset secularis: tunc non posset legatus: secundum glo. in clem. per literas, de præben. Et est casus de iure par. c. cum dilectus.

P A T R O N V S tenetur defendere ecclesiam, ne eius bona dilapidetur. 16. q. 7. cap. filijs. Vnde præsensator tenetur reddere rationem patrono, si est ecclesiasticus, de administratione capituli, cū & plantare, de priuileg. nō tamen valdē stricte, vt not. Panor. in capit. ex literis. eod. tituli. sed in genere duntaxat.

E S T etiam vtile: quia si patronus ad inopiam veniret, tenetur Ecclesia ex redditibus ultra necessaria remanentibus alimentare patronum pinguius ceteris pauperibus. capit. nobis. in fin. de iure patro. capit. quicumque. 16. q. 7.

I V S patronatus, primō acquiritur dando fundum pro ædificatione ecclesie, in dict. capit. nobis. Secundō, eam ædificando de Episcopali licentia cap. monasterium. 16. q. 7. Non enim

sine Episcopi licentia ecclesia fieri potest. capi. nemo. de consecr. d. 1. vel totaliter destructam reedificando, etiam si de eadem materia repararet, de consensu Episcopi, quod perinde est, ac si de nouo construeret. c. consuluit. de iudæ. & primus qui ædificauerat, nec fundum, aut dotem dederat, amittit ius: secundum glo. in capit. quoniam. eod. tituli. Debet tamen requiri an velit reedificare ipse: quia alij præsensendus est. Tertiō, ex dotatione. capit. quicumque. eod. tituli. & hoc ante consecrationem: quia rei factæ nulla seruitus imponi potest. ff. de ser. l. seruitus. & l. 2. Inno. & Hostien. tenent: quod si etiam post consecrationem dotetur, acquiritur ius, quod verius est quia sine substantia rerum non potest ecclesia deferui, in capit. si quis obiecerit. l. q. 3. Et si det nō nomine dotis, non dicitur patronus, sed benefactor, nec habebit ius, vt in capit. quoniam eod. tituli. & hoc quādo fundator non potest compelli ad dotandum eam: secundum Patrum. ibidem. Quod si plures ædificauerunt, vel dotauerunt, vel vnus dedit fundum, alter ædificauit, alter dotauit, vel plures, omnes erunt patroni: secundum glo. d. 6. 3. c. in summa. Limite, dummodō sufficientem dotem det vnus, vel plures dent: secus si modicam, & insufficientem.

I V S patronatus transit ad hæredes, etiam extraneos masculos, & feminas, qui succedunt non per capita, sed per stirpes. Panor. in cap. 1. eod. clem. si. eod. tituli. & cle. si. de concess. præben. ideo filius qui repudiavit hæreditatem paternam, non erit patronus: secundum Fe. concil. 3. sed ad hæredes transibit, si plures sint.

I V S patronatus non potest diuidi, secundum Panor. in dict. ca. 1. cū sit ius incorporale, possunt tamen patroni conuenire, vt vnus vna vice præsensat, alius alia, vt in dicta clementi. fin. vel vnus in vna ecclesia, alius in alia, quādo plures ecclesias habet, in dict. capit. 1. quia ista diuisio non prohibetur. Nec ius patronatus magis potest adiudi-

adiudicari vni ex hæredibus, quam aliter secundum Pan. in cap. querimoniam. eod. titul. & si daretur illi, qui minus habuit pro recopensatione, esset simonia. cap. preterea. eod. titu. Transiit etiã cum donatione. cap. consultationibus. eod. titul. cum licet tamen Episcopi. in dict. cap. preterea, nisi quãdo donatur ecclesiæ, vel loco religioso. Tunc namq; sine licentia potest donari. cap. ex inquisitione. eod. tit. Potest & dari in feudum cū vniuersitate. c. cū secundum. eo. tit. transiit etiã cū veditioe vniuersalium bonorū, nec est simonia. in c. ex literis. eo. tit. nisi emerit quis principaliter propter ius patronatus, vel specialiter venderetur, vel cum intentione posse presentare emeretur, vel vicarius propter hoc venderetur, esset simonia. Panor. in cap. quia clerici. eod. tit. Et si vendens dicat, vendo tibi villam, & ius patronatus, nō valet veditio, sicut valet si simpliciter vendit. in clem. pastoralis. de re iudi. quia ius patronatus vendi non potest.

7 H A B E N S multa iura in aliquo castro non suo, & vedit omnia iura, quæ ibi habet, nō transit per hoc ius patronatus si aliquod ibi habet: quia hæc vniuersalis, omnia iura, soluitur, in multas singulares, videlicet hoc & hoc. inter alia iura est ius patronatus, quod non potest vendi: secus quando castum, vel hæreditas alienatur vt supra patet. Si quis tantum venderet palatium, in quo habet capellam cum multis privilegijs, & forte multis bonis redditibus, transit ius patronatus. ar. in l. si mercedem. §. si eum fundum. ff. de actio. emp. licet Inno. & Hostien. in d. cap. ex literis. not. contrarium: primum tamen est verius. Impignorati tamen non potest, nec transire cum vniuersitate impignorata: secundum veriorē opinionem: quia tunc nec creditor posset presentare, cum non possit vtire pignoratā, neque debitor, qui transiit in creditorem: & sic Ecclesia detrimentum pateretur, quod esse non debet. in capitul. cum secundo eodem.

8 P A T R O N V S si est secularis, à tem-

pore vacationis habet spaciū quatuor mensium ad presentandum, si clericus sex. est tex. in capitul. vnico. eod. titul. lib. 6. & potest laicus antequam Episcopus confirmet variare. in cap. quod autem. eod. titu. si autem patronus est ecclesiasticus, non potest variare post presentauonem. c. pastoralis. eod. titul.

9 P A T R O N V S presentans indignū scienter mortaliter peccat: quia infideliter agit in officio sibi commissio, & si est clericus, priuatur ea vice iure presentandi, in capitul. sicut de supplenis. negligens. prelato. non autem si est laicus, vt elicitur ex cap. cū vos. de offi. ordin. & hoc tenet Innoc. Hostien. & Berna. in dicto cap. cū vos. & nemo seipsum presentare potest, sed bene filium, si tamen sit idoneus: secundum Panor. in cap. consuluit. eod. titul. & vnum de patronis, si plures sunt, vt d. gloss. in dict. cap. consuluit, & admittitur presentatus à maiori parte, quando presentatur, quasi à collegio: secundum Panormita. in capitu. quoniam eod. titul. Si autem presentatus à pluribus, etiam non à maiori parte communiter admittitur, secundum Panor. ibidem.

10 Q V A N D O patroni volunt presentare aliquem, debent omnes esse simul, & vocati, siue presentent, vt collegium, siue vt personæ singulares: & hæc opinio magis placet Pan. vide tamen ipsum in d. cap. quoniam. Si duo sunt patroni, & vnus presentat Titium, alius Socratem, Episcopus poterit confirmare quencūque eorum voluerit: secundum Ioan. Andr. in capitu. cū autem eod. titul. Cardina. ibi & Panormita. in cap. eam te. eod. titul. Debet tamen in conscientia meliorem confirmare.

11 P A T R O N V S non potest aliquid exigere in recognitionem iuris patronatus, nisi à principio foundationis fuisset sibi reservatum ab Episcopo, secundum Panormita. in cap. preterea. eod. titul. & tale ius sibi reservatum posset patronatus vendere, titulo apud eum remanente, quod vide-

et

enr verum, quando pinguem, & abundantem dotem dedisset, non autem si tantum necessaria pro ministris tribuisset: quia tunc nullum seruitium poterit retinere, sicut not. Panor. cap. 1. de cen. nisi quando locus religiosus proprijs sumptibus ecclesiam ædificasset. Vide de priui. c. eū & plantare, &c. sicut. de sup. negli. pzela.

¹² CLERICVS non licet ecclesiam de manu laici recipere. Panor. in dicto capit. pzeterea. & taliter recipiendo mortaliter peccat: & licet non sit ipso iure suspensus, debet tamen communione priuari. Ex quo infert Panor. in quod si talis impetrat à Papa non expresso quod prius habuit à laico, non valet. suprà, Beneficium. §. 1. Irregularitas. §. 82. Facit c. postulasti. de rescriptis.

¹³ LAICVS ædificans capellam in ecclesia, & eam dotans, acquirit ius patronatus simul cum ecclesia, quæ ponit fundum: secundum Panor. in capi. ad audientiam. de eccle. ædific. Si autem clericus ædificat de bonis ecclesie, non ipse, nec parentes eius erunt patroni: sed ecclesia tantum, de cuius bonis ædificata est: secundum eundem. Publicatis omnibus bonis alicuius propter crimen, etiam læsæ maiestatis per secularem iudicem, filius non priuatur iure patronatus, quod pater illius habebat: quia hoc à Papa habet, vt not. Archidiacono. in capitulo filij. 16. quæstion. 7. Intellige quando nō est in aliqua vniuersitate seculari. Cū illa enim (vt diximus) ius patronatus transsit.

LAICVS.

LAICVS non potest esse procurator seu œconomus, vel generalis administrator omnium bonorum ecclesiasticorum, tam spiritalium, quam temporalium: secundum Panor. in ca. decernimus. de iudi. qui alle. glo. in c. iudicatus. 99. d. sed bene potest esse œconomus ecclesie in temporalibus. c. in noua. 16. 7. consentit Gaspar de Cal. & Ioan. And. in ca. vnico. de Syn.

² LAICVS non potest esse procurator cleri ad eligendum, vt not. docto. in d. capitul. decernimus. & Ioann.

Andr. in regula, quod alicui. de reg. iur. lib. 6.

LAICVS non potest esse vicarius episcopi in causis spiritualibus, quæ laico committi non possunt. vt nota in dict. c. in noua. nec etiam fisset clericus coniugatus. c. vnico. de cleri. coniug. lib. 6. Sed si episcopus habet iurisdictionem temporalem, potest illum facere vicarium suum. in c. fin. ne cle. vel mona. lib. 6.

⁴ QVOMODO laicis sit prohiberi disputare, & prædicare de fide. suprà, Disputare. §. 1. An & quādo liceat laico accusare clericum, vide Sil. ibi, ver. laicus. §. vlti. Laicus si sit bonæ famæ, clericum accusare potest: secundum Bartol. Brix. 2. q. 7. in princip. Non tamen prælatum suum, nisi suam prosequendo iniuriam. in c. omnibus. 4. q. 6. in crimine hæresis, simoniæ, & læsæ maiestatis. 1. q. 3. c. sanè.

LARVÆ.

VT laruis secundum se, modo debito, pro loco, & tempore, non est peccatum, cum etiam in presentationibus licitis hoc fiat: esset tamē peccatum mortale, si pro quo sine peccato mortalis fieret, vt pro homicidio, vel fornicatione patranda, vel à personis religiosis, maxime cū depositione habitus, vel occultatione, procedendo in publicum, Secus si in eorum claustris pro recreatione fieret. Item credo clericos in hoc grauare peccare, tum ex aliorum scandalo, tum quia se exponunt peccandi periculo, tum quia hoc non decet graues personas, quales clerici esse debent, & præcipue prælati. Etiam credo bonum esse eis non viti: quia homines maxime eis vitando dissoluitur, & præcipue feminis prohibendū esset, ne vagandi eis occasio præstaretur, & consequenter in peccatum ruendi, ad quod prone valde sunt.

LENOCINIVM.

LENOCINIVM, quo quis ad aliena venerea mediatur, allicit, & huiusmodi, est mortale: quia cooperatur ad aliquod mortale, & tanto grauius est, quanto ex hoc plura sequuntur peccata. Ad hoc l. palam. ff. de ritu nupt.